

GeoImpuls
Werkgroep 1: Risicoverdeling Geotechniek (RVG)

Visie Bouwers
Datum : 2013.0202
Status : verzonden

Zowel opdrachtgevers (OG) als opdrachtnemers (ON) zijn gebaat bij het beheersen van geotechnische risico's. "Best-for-project" dient beider belangen en moet een uitgangspunt voor beide partijen zijn.

Bij het contracteren van een werk worden afspraken gemaakt over de rollen en verantwoordelijkheden binnen een project. De periode vlak voorafgaand aan het contracteringsmoment (de aanbestedingsfase) is de aangewezen periode om over de RV-G overeenstemming te bereiken.

Het is in het belang van gegadigden dat de aanbestedingsprocedure de mogelijkheid heeft zich te kunnen onderscheiden. GeoImpuls heeft tot doel het reduceren van geotechnisch falen. Dit belang en doel worden best bediend als de aanbestedingsprocedure ertoe leidt dat de partij die de geotechnische risico's het best weet te beheersen naar voren komt. Dit staat soms haaks op de (overdreven) wens van het creëren van "level playing field".

Opdrachtnemers (aannemers) lopen niet weg van (geotechnische) risico's.

Daar waar het risico wordt beïnvloed door keuzes van een bepaalde partij ligt de verantwoordelijkheid bij deze partij.

Voorbeeld 1

Indien een aannemer er bewust voor kiest een goedkope bouwwijze toe te passen met een verhoogd geotechnisch risico (bijvoorbeeld kunstwerk op staal in plaats van op palen), ligt het risico van (geotechnische) problemen bij deze aannemer.

Voorbeeld 2

Indien een opdrachtgever er voor kiest een werk aan de markt aan te bieden zonder of met te beperkte grondgegevens en zonder de mogelijkheid voor gegadigden extra gegevens te verzamelen (hetzij tijd, hetzij toegang), ligt het risico van (geotechnische) problemen bij de opdrachtgever. Dit geldt specifiek in Nederland waar gegadigden niet de mogelijkheid hebben hun aanbieding te kwalificeren.

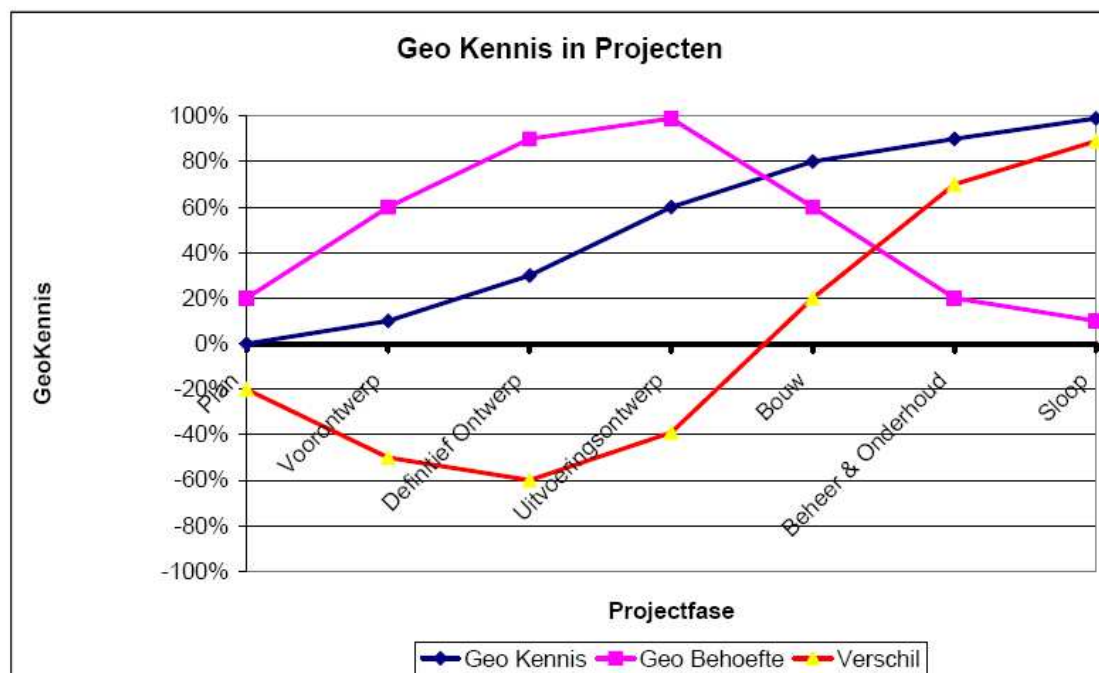
Als het "dragen van een bepaald risico" uitdraait op "we wagen de gok" zal dit de doelstelling van GeoImpuls om geotechnisch falen te reduceren niet positief beïnvloeden.

In het geval van een overspannen markt kunnen risico's niet geprijsd worden.

Het beheersen van geotechnische risico's kan door technische maatregelen (b.v. grondonderzoek, rekenmodellen, proefterpen) en door procesmaatregelen. Uit onderzoek blijkt dat vaak dit laatste aspect een probleem is. Geotechnische kennis is wel aanwezig binnen de organisatie, maar wordt niet op het juiste moment en op de juiste plaats toegepast. Georisicomanagement aantoonbaar inbedden in de organisatie is een betere sleutel tot het reduceren van geotechnische faalkosten.

RV-G reduceert de kans op geotechnisch falen niet.

Een van de oorzaken van het risico op geotechnisch falen wordt veroorzaakt door het verschil in geotechnische kennis van de ondergrond en de behoefte aan deze kennis door de looptijd van het project. In de ontwerpfase is er meestal een negatief saldo tussen beschikbare kennis en kennis behoefte. Het reduceren van het risico op geotechnisch falen wordt sterk bevorderd door het beschikbaar hebben van kennis. Zie ook artikel in Cobouw van 26/03/2012, pag. 3.

Meer specifiek naar contractvorm zijn de volgende situaties te onderkennen:

UAV 1989

Hierbij ligt de verantwoordelijkheid altijd bij de Opdrachtgever. De informatieplicht of informatieonderzoek is hier niet van toepassing voor Opdrachtnemer

UAV-Gc 2005

De verantwoordelijkheid om het ontwerp af te stemmen op de bodemgesteldheid ligt hierbij de Opdrachtnemer en is Opdrachtnemer aansprakelijk voor de schade die door een verkeerde afstemming ontstaat met een belangrijke uitzondering dat deze

aansprakelijkheid niet geldt als de Opdrachtnemer aantoont dat hij zorgvuldig heeft gehandeld waardoor er een bijzondere omstandigheid ontstaat.

Hierbij dient de Opdrachtgever alle informatie waarover de Opdrachtgever beschikt ter beschikking te stellen voor zover dit noodzakelijk is om de Opdrachtnemer in staat te stellen het Werk te realiseren. Indien de Opdrachtgever zelf niet over de informatie beschikt, die noodzakelijk is om het Werk te realiseren, geldt deze verplichting alleen als de Opdrachtnemer zelf niet over de mogelijkheid beschikt die informatie zelfstandig via andere kanalen te verkrijgen. Dus in het geval van grondgegevens is het niet redelijk te verwachten dat de Opdrachtnemer zelf grondonderzoek gaat doen om deze gegevens te verkrijgen. Recentelijk Jurisprudentie bevestigt dit. Het blijft wel enigszins een grijsgebied maar in alle redelijkheid wordt hier contractueel voldoende bescherming gegeven.

DBFM contract

Bij een DBFM contract levert men een dienst/service aan de Opdrachtgever/Beheerder en hoe men het werk realiseert, is geheel aan Opdrachtnemer en ligt ook de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de juiste en voldoende gegevens zonder enige uitzondering bij Opdrachtnemer of het moet zijn dat het als een lijstrisico is opgevoerd in het contract.